

שיחות הר"ן ק"ב

ענה ואמר: "חזקו ואמצו כל המיחלים לה" (תחלים לא כח), "כל המיחלים" דיקא אפלו אם אינכם זוכים לשום קדישה ועבודה חס ושלום, רק מיחלים לבד, אף על פי כן חזקו ואמצו ואל תפלו משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה כמבאר מזה בדברינו כמה וכמה פעמים.

שזה מבואר הרבה בכתבי מוהר"ן זי"ע, המורה הדרך לצאת משבירת הכלים, ואיך וכן הוא סוד תורת רע"ק. כדאי מתחזקים בכל מה שעובר על האדם, בכתבים שתורת רבי עקיבא היא תורה ומהפכים הכל לטובה.

ויותר ויותר מזה צריך כל אחד ואחד לחזק את חברו לבל יפל בדעתו משום דבר שבעולם ואפלו אם הוא יודע בעצמו שהוא כמו שהוא אף על פי כן יחזק את חברו כי את חברו בקל יותר לחזק מלחזק את עצמו, כי אין חבוש מתיר את עצמו (ברכות ה:). כי אין רעה גדולה מנפילה וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה לענין מלחמה הגשמיות על פסוק (דברים כ ג): "אל תיראו ואל תערצו" וכו' אל תיראו משפעת הקלגסים ואל תערצו מקול הקרנות וכו', שכל הדברים האלה עוברים על מי שחפץ לכנס בעבודת ה' שכמה מיני מלחמות ופחדים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות וכו' עוברים על כל אחד ואחד וכמבאר בדברינו מזה וצריך לעמוד על עמדו לבלי להניח את מקומו בשום אופן בעולם ולצפות לישועה תמיד ולבלי להתרחק ולנוס ממנו יתברך חס ושלום, וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסח מ"ד:): לענין מלחמה: שתחלת מפלה ניסח, רחמנא לצלן.

כי עיקר נפילת האדם, הוא כשאומר 'איני יכול', ובעל הסולם אמר שהסימן על השגת האדם אינו על פי כמה הוא יודע, אלא כמה הוא מסכים לעמוד על דבר ולא להתייאש. כי יהיה איך שיהיה, אם האדם מתעקש לעמוד בכוחות, אין זה משנה מה שילמוד, דאם לא יבין היום, יבין מחר, שוב פעם ושוב

שבקדושה. ולכן אסור לו להתייחס אחר שלא הולך לו פעמיים ושלוש, כי זה נקרא בעל השגה קטן, שאינו יכול לעמוד על עמדו. כי עיקר עבודת ה' זה רק לעמוד על עמדו.

פעם עד שיבין הלימוד. וכן הוא בעבודת ה'. דאפילו שאינו משיג כלל זאת המדרגה שמבקש וחותר להשיגה, מכל מקום העיקר שיהיה לו הכח שלא להתייחס, דלבסוף בודאי יזכה להגיע לכל דבר

וזהו "כי אנה מפניך אברח אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנך" וכו' כי השם יתברך בכל מקום כי צריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה' כמבאר בדברינו עין שם.

אור בלי כלי הוא פגם עצום מאד כנודע. ונעשה קטרוג גדול עד שכמעט הצליח מעשה שמן לבטל ח"ו כל דרך הבעש"ט מן העולם רח"ל, כי מה שהכניסו את הצדיק בתפיסה, היינו שלמעלה בשורש היה קטרוג על פרסום תורתו הק'.

וסיפר בעל התניא שבו ביום נתגלו אליו בתפיסה המגיד הגדול והבעש"ט הק', וציוו לו שיאמר תורה, ואמר להם תורה, ושאל הרב המגיד להבעש"ט, אמת הוא שכל מה שהוא אומר זהו תורתך ממשי, וענה אכן כן, ואז שאלם בעל התניא האם להפסיק מחמת הקטרוג, וענו לו, אדרבה כיון שהתחלת כבר, אדרבה תפרסם עוד יותר.

כי כל הקטרוג היה מחמת שלמדו בלי לקיים, ולכן היתה יניקה מסודות התורה ח"ו, אבל אדרבה ע"י שיפרסם כ"כ סודות התורה בלי סוף, עד שאפי' אדם פשוט תהיה לו דרך בעבודת ה' באור גילוי תורת החסידות, וע"י שיהיו כאלה שיתחזקו בעבודת ה' ע"י סודות התורה, בזה יתבטל הקטרוג. וזה ענין העקשנות שבזה מצליח כן להתקרב לעבודת ה', ונופלים ממנו כל הקטרוגים.

ופעם הגיע אחד להגר"א ז"ל, ואמר לו שהתחיל להתבודד בעבודת ה' איזה זמן, ורח"ל נכנס בלבו שתי וערב וכל מיני מחשבות זרות, ולא ידע את נפשו, כי ממש בכל עת זמן התורה ותפילה באו לו מחשבות של שתי וערב רח"ל. ענה לו הגר"א ואמר, שכל זה בא לו מחמת שלפני שהתחיל לעסוק בזה התבודדות בהתמדה גדולה ועצומה, הוא סיפר לאנשים שהולך לעשות כן, שבזה נגרם לו עין הרע, ולכן היתה לו מניעה מזו המחשבה, והיה בצער עצום והתחיל לבכות, וממש לא היה רוצה לחיות כך, ושאל את הגר"א ז"ל שמא עליו להפסיק מעבודתו. וענה לו הגר"א, כיון שכבר התחלת, תמשיך להתעקש, כי עקשן יצליח. יש מדה קדושה מאד, אם אדם מתעקש, אפי' יש הרבה קטרוגים עליו, בסוף יצליח.

וכן היה מעשה עם הבעש"ט הק', כשהכניסו את בעל התניא לתפיסה בפטרבורג שהיה אז קטרוג על כל תורת החסידות, כי הוא התחיל לפרסם תורת החסידות בעולם, והיו כאלו שלמדו ולא קיימו זו התורה באופן הראוי, וזה היה פגם בסודות התורה שבאו למקום בלי כלי, כי

וכשיזכה לבלי להפיל את חברו אף על פי שידע בעצמו שהוא רחוק מעבודתו, אדרבא יחזקו בכל מיני התחזקות ויחיחו וישיבחו בכל מיני דבורים המשיבין את הנפש וכו', על ידי זה יכול להיות שאחר כך יזכה גם הוא לחזר ולשוב לעבודת ה' על ידי זה:

מתחלק לחו"ג, וב'מודים אנחנו לך' הכריעה היא בבחי' חסדים שבדעת, ובברכת 'הטוב שמך ולך נאה להודות' הכריעה היא בבחי' גבורות שבדעת. שזהו ענין העקשנות וכל החיים יודוך סלה, כל החיים אני מודה לה, בכל מקום ובכל מקרה, בעקשנות אני מודה לה, וזהו כח הגבורות שבדעת. שנותן לאדם כח לעמוד איתן תמיד בעבודת ה'. ה' יזכנו אמן.

כלל זאת השיחה מלמד על עוצם גודל ענין העקשנות בעבודת ה'. דידוע שיש חכמה בינה ודעת, ובדעת יש חסדים וגבורות, וזהו עניין הגבורות שבדעת, דכמו שיש חסדים בדעת כן צריך גם גבורות בדעת, והוא כח העקשנות שלא ליפול משום דבר.

והודיע שד' הכריעות שבתפילה הן כנגד חכמה בינה ודעת, אלא שהדעת

